Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusvetenskap

Stockholms universitet

Kursplan

för kurs på grundnivå

Religionshistoria II **30.0 Högskolepoäng**

History of Religions II **30.0 ECTS credits**

Kurskod:	RHG201
Gäller från:	HT 2007
Fastställd:	2008-09-15
Ändrad:	2008-06-03
Institution	Institutionen för etnologi religionshistoria och genusvetenskap (ERG)
Ämne	Religionshistoria

Beslut

Denna kursplan är fastställd av styrelsen vid Institutionen för etnologi, religionshistoria och genusstudier 2007-04-24.

Förkunskapskrav och andra villkor för tillträde till kursen

Religionshistoria I, 30 högskolepoäng eller Grundkurs i religionshistoria, 20 poäng eller Grundkurs i religionskunskap, 40 poäng.

Kursens uppläggning

Provkod	Benämning	Högskolepoäng

Kursens innehåll

Kursen ger möjlighet till fördjupade kunskaper om världsreligionerna, teoribildning avseende dessa, specialiserade studier inom valt område samt grundläggande kunskaper om uppsatsförfattande och akademisk uppsatsbehandling.

Delkurs 1: Allmän religionshistoria I, 7,5 hp
Delkursen tar upp judendom, islam, hinduism och buddhism till fördjupad behandling.

Delkurs 2: Valbart alternativ, 7,5 hp
Delkursen består av ett flertal valbara alternativ vilka varieras från termin till termin:

- Religion och politik
Kursen fokuserar på spänningsfältet religion och politik. Kursen omfattar den globala framväxten av fundamentalistiska religionstolkningar, religiös nationalism, religion och makt, religiöst motiverat våld, religiös rasism, befrielseteologier samt politisk religion ur ett genusvetenskapligt perspektiv.

- Religion och genus
Kursen ger en allmän orientering i hur man ur genusperspektiv granskat grundläggande begrepp, definitioner och teorier inom religionshistoria och religionsantropologi. Kursen förmedlar kunskap om religionens roll i konstruktionen av genus och i upprätthållandet av genusordning å ena sidan, och om genus roll i utformning av religiösa uttryck, å andra sidan. Särskild vikt läggs vid frågor om kvinnor, makt och religion.

- Nyandlighet och nya religiösa rörelser
Kursen fokuserar på nyandlighet och nya religiösa rörelser i lokala, transnationella och globala kontexter.

Kursen omfattar framväxten av nya religiösa rörelser, inklusive New Age och nyhedendom och problematiserar nyandlighet, alternativreligion och religionsfrihet ur religionssociologiska, religionsantropologiska och genusvetenskapliga perspektiv.

- Mystik och meditation
Kursen fokuserar på mystik och meditation inom buddhism, hinduism, islam, judendom och kristendom samt i viss mån på mystik och meditation i annan, exempelvis "nutida" sekulariserad kontext. Inom de olika religionerna behandlas följande sidor av mystiken: fenomenologiska aspekter, historik, filosofiska och läromässiga tolkningar av mystik, psykologi, språk och tekniker (meditationsformer).

- Fornnordisk religion
Kursen behandlar fornnordisk mytologi, kult, dödsföreställningar och vilket källmaterial vi har. Kursen uppmärksammar även de fornnordiska anknytningar som finns och funnits i alternativa religiösa strömningar i historia och nutid.

- Schamanismer och besatthet
Kursen behandlar den klassiska schamanismen i Nord- och Centralasien och Nordamerika. Den ger också exempel på den rituella besatthetens föreställningsvärldar och uttrycksformer i kulturer runtom världen, samt belyser nyschamanismens roller i öst och väst.

- Droger, religion och kultur
Kursen behandlar hur psykoaktiva droger, såväl naturligt förekommande som kemiskt framställda, används i religiösa sammanhang. Exempel hämtas från alla världsdelar, från förhistorien och in i vår tid. I kursen problematiseras det religiösa bruket av droger och placeras i den kulturella kontext där det förekommer. Kursen ger också en överblick över olika religiösa perspektiv på droger och drogbruk samt en orientering i hur ämnet har behandlats inom religionshistorisk forskning.

- Religion, sjukdom och sjukdomsbot
Kursen ger kunskaper om hur man i olika religiösa traditioner ser på kropp/själ, hälsa och sjukdom. Hur förklarar man sjukdomars uppkomst och beskaffenhet och hur klassificerar man sjukdomar i olika kulturer? Hur förklarar man orsaken till människans insjuknande och på vilka sätt handskas man med diverse sjukdomstillstånd, är ytterligare frågor som kursen behandlar. Kursen tar även upp de roller som olika religiösa specialister spelar i förebyggande och botande av sjukdomar.

Delkurs 3: Metod och teori I, 7,5 hp
Delkursen omfattar dels praktisk metodik och anvisningar inför författandet av en skriftlig uppgift (delkurs 4) och dels fördjupning av kunskaperna inom allmän religionshistorisk teoribildning.

Delkurs 4: Skriftlig uppgift, 7,5 hp
Delkursen består av författande av en kort vetenskapligt dokumenterad text rörande ett avgränsat religionshistoriskt problem inom valt religionsområde. Ämne, uppläggning och litteratur bestäms i samråd med handledare/examinator. I delkursen ingår även aktivt deltagande i uppsatsseminarier.

Förväntade studieresultat

Efter genomgången kurs har studenten visat sin förmåga att:
- redogöra för fördjupade kunskaper inom judendom, islam, hinduism och buddhism,
- redogöra för dessa religioners historiska komplexitet,
- redogöra för ett valbart religionshistoriskt fält och dess forskningsproblematik,
- redogöra för fördjupade kunskaper inom metod- och teorifrågor,
- diskutera och skriftligt redogöra för aktuella metodologiska och teoretiska frågeställningar,
- avgränsa ett religionshistoriskt problem och formulera en religionshistorisk problemställning,
- självständigt författa en kort vetenskapligt dokumenterad text i anslutning till en religionshistorisk problematik,
- diskutera och analysera vetenskapligt dokumenterade texter genom att aktivt delta i seminarieverksamhet.

Undervisning

Undervisningen består i föreläsningar, seminarier, inlämningsuppgifter och författande av en kort vetenskapligt dokumenterad text. Undervisningens form och omfattning kan anpassas till såväl antalet studenter på kursen som institutionens ekonomiska situation.

Kunskapskontroll och examination

a. Kursen examineras på följande vis: salskrivning, hemskrivning, muntlig tentamen, författande av en kort vetenskapligt dokumenterad text, inlämningsuppgift samt deltagande i seminarier.

b. Betygssättning sker enligt en sjugradig målrelaterad betygsskala:
A = Utmärkt
B = Mycket bra
C = Bra
D = Tillfredsställande
E = Tillräckligt
Fx = Otillräckligt
F = Helt Otillräckligt

c. Kursens betygskriterier delas ut vid kursstart.

d. För att få slutbetyg på hela kursen krävs lägst betyget E på samtliga delkurser.

e. Vid underkännande gäller att studerande som fått betyget Fx eller F på ett prov har rätt att genomgå fyra ytterligare prov så länge kursen ges för att uppnå lägst betyget E.

Studerande som fått lägst betyget E på prov får inte genomgå förnyat prov för högre betyg.

Studerande som fått betyget Fx eller F på prov två gånger av en och samma examinator har rätt att få en annan examinator utsedd för att bestämma betyg på provet, om inte särskilda skäl talar emot det. Framställan härom ska göras till institutionsstyrelsen.

Övergångsbestämmelser
När kursen inte längre ges eller kursinnehållet väsentligen ändrats har studenten rätt att en gång per termin under en treterminsperiod examineras enligt denna kursplan. Dock gäller fortfarande begränsningarna enligt punkt e under Kunskapskontroll och examination.

För överensstämmelser med det tidigare kurssystemet hänvisas till institutionens studievägledare/studierektor/motsv.

Begränsningar
Kursen får inte tillgodoräknas i examen samtidigt med sådan inom eller utom landet genomgången och godkänd kurs, vars innehåll helt eller delvis överensstämmer med innehållet i kursen.

Kurslitteratur
Delkurs 1: Allmän religionshistoria I (7,5 hp)
Bechert, Heinz & Richard Gombrich (ed.), 1984 (el. senare) "The World of Buddhism", Thames & Hudson: London. Enligt lärarens anvisningar.

Berglie, Per-Arne, 2005., □Militärer, munkar, medier och mirakelmän. Burmesisk religiositet och burmesisk komplexitet. Ur Religion och Bibel: Nathan Söderblomsällskapets årsbok 2005. Sid. 5-19

Burghart, Richard, 1983, "Renunciation in the religious traditions of South Asia", Man. New series. Vol. 18, No. 4, s. 635-653. Tillgänglig bland SUB:s e-tidskrifter.
Coward, Harold & David Goa, 2004, Mantra: Hearing the Divine in India and America. 2nd edition. New York. 136 s.

Eck, Diana L, 1996, Darsan: Det gudomliga skådandet. Nora. 97 s.

Lundgren, Svante, 2000, Religiös och sekulär judendom i modern tid. Åbo. 166 s.

Olivelle, Patrick, 2003, □The Renouncer Tradition□. Ur G. Flood (red.) The Blackwell Companion to Hinduism. Oxford. 17 s. Fotokopia.

Watt, Montgomery, 1976, Muhammad. Prophet and Statesman. London. 250 s.□

Internetdatabas: Gale Virtual Reference Library (via SUB:s hemsida), □Burmese religion□, artikel ur

Encyclopedia of Religion; □Myanmar□, artikel ur Encyclopedia of Buddhism.

Delkurs 2: Valbart alternativ (7,5 hp)

Alternativ 1: Religion och politik
- Domke, David, 2004, God Willing? Political Fundamentalism in the White House. London: Pluto Press. 185

s.
- Ellis, Stephen & G t Haar, 2004, Worlds of Power: Religious Thought and Political Practice in Africa. NY & Oxford: Oxford University Press. 263s.
- Gardell, Mattias, 2005, bin Ladin i våra hjärtan globaliseringen och framväxten av politisk islam. Stockholm: Leopard. 300s.
- Jeffrelot, Christophe, 1999, Hindu Nationalist Movement and Indian Politics, 1925 to the 1990's. South Asia Books. Enligt lärares urval.
- Lincoln, Bruce, 2003, Holy Terrors. Thinking about Religion after September 11. Chicago: University of Chicago Press. 92 s.
- Peralta, Amanda, 1995, Teori och praktik i de fattigas universum: en idéhistorisk undersökning av latinamerikansk befrielseteologi. Göteborg: Daidalus. 153 s.
- Artikelkompendium: Religion och politik.

Alternativ 2: Religion och genus
- Gemzöe, Lena, 2000, Feminine Matters. Women s Religious Practices in a Portuguese Town.Stockholm. 253 s.
- Svensson, Jonas, 1996, Muslimsk feminism: några exempel. Lund. 169 s.
- Artikelkompendium: Religion och genus.

Alternativ 3: Nyandlighet och nya religiösa rörelser
- Barrington Edmonds, Ennis, 2003, Rastafari: From Outcasts to Culture Bearers. Oxford. 194 s.
- Berger, Helen A., 1999, A Community of Witches: Contemporary Neo-Paganism and Witchcraft in the United States. Columbia. 148 s.
- Lewis, James R. & Jesper Aagaard Petersen (Ed.), 2005, Controversial New Religions. Oxford. 283 s. (i urval).
- Puttick, Elizabeth, 1997, Women in New Religions. In Search of Community, Sexuality and Spiritual Power. London. 283 s.
- Sutcliffe, Steven, 2003, Children of the New Age: A History of Alternative Spirituality. London. 272 s.

Alternativ 4: Mystik och meditation
- Baldick, Julian, 1989, Mystical Islam. An Introduction to Sufism. London.
- Flood, Gavin, 1996, An Introduction to Hinduism. Cambridge. (I urval enligt lärares anvisningar).
- Flood, Gavin, 2006, The Tantric Body. London.
Geels, Anton, 1998, Judisk mystik - ur psykologisk synvinkel. Skellefteå.
- Geels, Anton, 2000, Kristen mystik - ur psykologisk synvinkel. Del I. Skellefteå.

Alternativ 5: Fornnordisk religion
- Clunies Ross, Margaret, 1998, Hedniska ekon: myt och samhälle i fornnordisk litteratur. Gråbo. 384 s.
- Dumézil, Georges, 1962, De nordiska gudarna: en undersökning av den skandinaviska religionen. Stockholm. 122 s.
-Steinsland, Gro, 2007, Fornnordisk religion, Stockholm. ca 200 sidor efter lärarens instruktioner.

- Artikelkompendium: Fornnordisk religion.

Alternativ 6: Schamanismer och besatthet
Kurslitteratur

Berglie, Per-Arne Preliminary Remarks on Some Tibetan Spirit-mediums in Nepal. Kailash IV, 1976, sid. 85-108.

Eliade, MirceaShamanism: An Overview. Encyclopedia of Religions.

Hultkrantz, ÅkeShamanic Healing and Ritual Drama. New York 1992.

Larsson, Thomas P. (red) Schamaner: Essäer om religiösa mästare. Nora 2000.

Luna, Luis Vegetalismo. Shamanism among the Mestizo Population of the Peruvian Amazon. Stockholm 1986.

Siikala, Anna-Leena Shamanism: Siberian and Inner Asian Shamanism. Encyclopedia of Religions. Finns som e-bok vid SUB: Gale Virtual Reference Library.

Skånby, Sten Den mystiske indianen. Schamanism i skärningspunkten mellan populärkultur, forskning och nyandlighet. Stockholm 2005. Sidorna 124-252.

Stutley, Margaret Shamanism: An Introduction. London 2003.

Winkelman, Michael □Shamanism: An Overview (Further Considerations)□. Encyclopedia of Religions.

Artikelkompendium

Dessutom tillkommer ett urval urkunder.

Alternativ 7: Droger, religion och kultur
- Courtwright, David, 2005, Drogernas historia. Avesta. 334 s. (i urval).
- Fuller, Robert, 2000, Stairways to Heaven: Drugs in American Religious History. Boulder. 237 s.
- Furst, Peter (ed.), 1972, Flesh of the Gods: The Ritual Use of Hallucinogens. Prospect Heights. 304 s. (i urval).
- Rydving, Håkan (red.), 1996, Rus & rit: Om droger och religioner. Örebro. 251 s. (i urval).
- Artikelkompendium: Religion, droger och kultur

Alternativ 8: Religion, sjukdom och sjukdomsbot
- Olov Dahlin: Being a patient in the religious and medical plurality of the Mberengwa District, Zimbabwe. 2001.
- Matti Kamppinen: Cognitive systems and cultural models of illness. A study of two mestizo peasant communities of the Peruvian Amazon. FF Communications nr. 244. Hki 1989.
- Artikelkompendium: Religiösa perspektiv på hälsa, sjukdom och sjukdomsbot

Delkurs 3: Metod och teori I (7,5 hp)
Berger, Peter L., 1990, The sacred canopy: Elements of a Sociological Theory of Religion. New York. 229 s.
Jarrick, Arne & Olle Josephson, 1996, Från tanke till text: En språkhandbok för uppsatsskrivande studenter. Lund. 133 s.
Turner, Victor, 1995, The Ritual Process: Structure and Anti-structure. New York. 213 s.
Svenska språknämnden, 2005, Svenska skrivregler.
Artikelkompendium: Metod och teori.
6
Delkurs 4: Skriftlig uppgift (7,5 hp)
- Litteratur väljs i samråd med lärare/examinator.